

Naziv ciljno usmerjenega nadzora	Št. pregledov	Z učinkom	Delež	Dajatve v breme v EUR
Prijava premoženja - ciljno usmerjeni nadzori	208	175	84,13%	34.595.694,18
Nadzor poslovanja z davčnimi oazami	531	186	35,03%	20.367.043,12

Poleg v tabeli povzetih učinkov je bilo v okviru pridobivanja in analiziranja podatkov za potrebe prijave nenapovedanih dohodkov opravljenih v enakem obdobju 298 postopkov, v okviru poslovanja z davčnimi oazami na področju kontrole pa še dodatnih 266 postopkov.

Pomembno je poudariti, da vseh odlivov v davčne oaze in poslovanja z davčnimi oazami ne gre enačiti s številom potencialne izgube v proračunu, saj so številne transakcije povezane s povsem legalnim poslovanjem in pravilnim prijavljanjem ustreznih davkov.

Slovenski davčni sistem temelji tudi na mednarodnih standardih obdavčenja, zlasti tistih, ki jih razvija Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD). Zgodovinsko gledano se je delo OECD in EU osredotočalo na skupne standarde za izogibanje mednarodnemu dvojnemu obdavčevanju (konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, Smernice za transferne cene, EU direktive na področju podjetniškega obdavčevanja, zlasti direktiva o matičnih in odvisnih družbah ter direktiva o obrestih in licenčinah). Dvojno obdavčevanje v zadnjem obdobju ni manj pomembno, vendar se bistvene aktivnosti OECD in EU trenutno usmerjajo k problemu dvojne neobdavčitve in agresivnemu davčnemu načrtovanju.

V okviru EU je Evropska komisija (EK) v decembru 2012 pripravila Akcijski načrt za okrepitev boja proti davčnim goljufijam in davčnim utajam. Bil je objavljen v obliki sporočila EK, spremljali sta ga dve priporočili, eno je bilo priporočilo glede agresivnega davčnega načrtovanja. Akcijski načrt je vseboval tudi seznam obstoječih in prihodnjih pobud Komisije, ki so usmerjene k izboljšanju spoštovanja davčnih predpisov, upravnemu sodelovanju in tudi h krepitvi boja proti davčnim goljufijam in utajam, vključno v zvezi s tretjimi državami.

OECD je na zaprosilo finančnih ministrov G20 julija 2013 začel z Akcijskim načrtom za BEPS (angl.: Base Erosion and Profit Shifting) - Zmanjševanje davčne osnove in preusmerjanje dobička. Akcijski načrt vsebuje 15 ukrepov, ki imajo za cilj vladam držav zagotoviti instrumente, s katerimi se bo zajezilo zmanjševanje davčne osnove in preusmerjanje dobička. Delo na projektu BEPS se osredotoča na veljavna pravila in primere, ko se dopušča umetna alokacija obdavčljivih dobičkov v jurisdikcije, ki se razlikujejo od tistih, v katerih dejansko potekajo poslovne aktivnosti, in na to, kaj se lahko naredi, da temu ne bo več tako. OECD ugotavlja, da neskladja med nacionalnimi davčnimi pravili lahko vodijo do dvojnega neobdavčenja, kar omogoča multinacionalkam, da plačujejo manj davka ali ga sploh ne plačajo. Ko je omogočeno, da poslovni subjekti preusmerjajo dobiček iz jurisdikcij, kjer ta nastaja, to pomeni erozijo domače davčne osnove in posledično prevalitev davčnega bremena na druge poslovne subjekte ali fizične osebe. Domači poslovni subjekti, zlasti gre za manjša ali družinska podjetja, ki težje izrabljajo navedene vrzeli ali je zanje davčno planiranje bistveno dražje, so v slabšem položaju oziroma manj konkurenčni, ker nanje pade del bremena, ki že v osnovi ni pošteno porazdeljeno.

Predvideni rezultati pri posameznih ukrepih BEPS so:

- priporočila za oblikovanje pravil v nacionalni zakonodaji,
- spremembe OECD Smernic za transferne cene,
- spremembe Vzorčne konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja OECD,
- strategija do škodljivih davčnih režimov.

Pomemben vidik boja proti agresivnemu davčnemu načrtovanju je tudi izmenjava informacij za davčne namene. OECD in EU je na področju izmenjave informacij v tem letu naredil velik korak naprej, saj je doseženo široko soglasje držav po uvedbi avtomatične izmenjave informacij. Slovenija je 29. oktobra 2014 na podlagi Konvencije o medsebojni upravni pomoči skupaj s 50 državami in jurisdikcijami podpisala Sporazum med pristojnimi organi med pristojnimi organi o avtomatični izmenjavi informacij o finančnih računih. Po sporazumu o avtomatični izmenjavi informacij o finančnih računih si bodo države letno izmenjevale informacije o finančnih računih, katerih lastniki so pravne ali fizične osebe (podatke o njihovih imetnikih, stanju na teh računih in določenih dohodkih oziroma iztržkih iz finančnega premoženja), ki jih bodo pridobivale od finančnih institucij. Slovenija se je zavezala, da bo začela s prvo izmenjavo informacij o finančnih računih že v letu 2017. Tudi na ravni EU je v postopku sprejemanja sprememba direktive, ki se nanaša na upravno sodelovanje na področju obdavčenja, s katero se širi področje avtomatične izmenjave.

V zvezi s pobudo o uvedbi davčne amnestije v Sloveniji poudarjamo, da je ta v okviru mednarodnopravnega boja proti davčnim utajam in izogibanju plačevanja davkov, ki temeljita na ničelni toleranci do davčnega utajevanja, nesprejemljiva.

Poznamo pa tudi v okviru slovenske davčne zakonodaje institut, ki davčnemu zavezancu omogoča prostovoljno razkritje neizpolnjenih davčnih obveznosti. Gre za institut samoprijave, na podlagi katerega lahko davčni zavezanec najpozneje do vročitve odmerne odločbe, začetka davčnega inšpekcijskega nadzora, začetka postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka vložiti davčno napoved oziroma popravljeno davčno napoved na podlagi samoprijave v primeru zamude roka za vložitev davčne napovedi ali če je v davčni napovedi navedel neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke.

Z institutom samoprijave se zavezanec za davek spodbuja, da nepravilnosti v zvezi z davčno napovedjo ali obračunom davka sporočijo davčnemu organu. Ob izpolnjevanju vseh zakonskih pogojev, med katerimi je ob zgoraj naštetih tudi plačilo davka in ustreznega pribitka, določenega v odvisnosti od dejstva, v kolikšnem času po poteku roka za predložitev napovedi ali obračuna je prijavil nepravilnosti, zavezanec ni odgovoren za prekršek.

Davčni zavezanec ima torej različne možnosti za odpravo nepravilnosti v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti. Če teh možnosti ne izkoristi in se izpolnjevanju obveznosti še naprej izogiba, ob upoštevanju, da je v teh postopkih ugotovljeno večje neskladje med pridobljenim premoženjem oziroma potrošnjo in prihodki, prijavljenimi davčnemu organu, je primerno, da se to neskladje visoko obdavči. Zato je bila z zadnjo novelo zakona o davčnem postopku za te primere uvedena davčna stopnja v višini 70 %.

6) JAVNA NAROČILA:

Na področju javnih naročil vas zanima, kakšno je stanje s tistimi, ki obsegajo letno ca. 5 mrd EUR in ali obstaja analiza in pregled vseh javnih naročil? Predlagate, naj se oblikuje pregled vseh pogodb s ciljem poenotenja aktivnosti in zmanjšanja stroškov za najmanj 10%.

Javna naročila so pomemben del javnih financ. Iz statističnega poročila o javnih naročilih, oddanih v letu 2013 izhaja, da je bilo v letu 2013 v Sloveniji oddanih za 3,9 milijard evrov javnih naročil, kar v odhodkih državnega proračuna predstavlja 36,57 odstoten delež, ob upoštevanju javnih naročil, ki so jih oddali organi Republike Slovenije pa znaša ta delež 8,16 odstotkov. Ob tem je potrebno poudariti, da delež izdatkov za blago in storitve v zadnjih letih pada, v letu 2012 682,7 mio € v letu 2014 pa le 459,2 mio €.

Če primerjamo statistične podatke o oddanih naročilih (ki kažejo tudi na gibanje porabe v naslednjih letih), pa nam podatki kažejo, da se je vrednost javnih naročil iz leta 2009 do leta 2013 zmanjšala za 60%, za več kot trikrat pa so se povečali izdatki za naročila, ki so sofinancirana iz EU sredstev. To pomeni, da državni organi skrbno znižujejo izdatke, a potrošnja države, ki je pomemben segment generiranja BDP, ostaja zaradi boljšega črpanja EU sredstev nespremenjen.

Leto	Pogodbena vrednost naročil	
	Naročila, sofinancirana s sredstvi EU	Naročila, financirana samo iz proračuna
2009	54.383.653	377.569.271
2010	15.076.108	229.380.203
2011	14.488.662	158.046.955
2012	26.650.127	130.791.575
2013	164.807.323	153.966.846

Z namenom znižanja odhodkov državnega proračuna načrtuje Vlada Republike Slovenije na področju javnega naročanja izvesti več ukrepov. Med drugim sta Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za finance že pristopila k projektu skupnega javnega naročanja v zdravstvu, ki je namenjen vzpostavitvi skupnega javnega naročanja za določene predmete naročanja v okviru slovenskega sistema zdravstva. Na račun skupnega javnega naročanja, v katero bodo vključeni javni zdravstveni zavodi, katerih ustanovitelj je država, se zaradi obsega predmeta naročanja in nižjih stroškov vodenja postopka javnega naročanja pričakuje večjo gospodarnost in učinkovitost rabe javnih sredstev. Prav tako pa tudi izboljšanje preglednosti nabav javnih naročnikov na področju zdravstva. Centralizacija javnega naročanja bo vzpostavljena tudi na področju informatike, kjer se podobno kot pri skupnem javnem naročanju na področju zdravstva, na račun ekonomije obsega, pričakujejo pomembni prihranki.

Zaradi nove javno naročniške zakonodaje EU, ki jo morajo države članice v svoj pravni red prenesti najkasneje do 18. 4. 2016, je Ministrstvo za finance že pristopilo k prenovi ureditve javnih naročil. Vzpostavlja se tudi informacijska infrastruktura, ki bo omogočala elektronsko javno naročanje v vseh fazah – od objave povabila k oddaji ponudb in e-oddaje ponudb do e-oddaje naročil, e-računov in e-plačil. Elektronsko javno naročanje namreč omogoča doseganje večje učinkovitosti v postopkih, pri izvajanju in plačilih javnih naročil ter pomeni izboljšanje poslovanja uprave, kar posredno zagotavlja bolj gospodarno rabo javnih sredstev. Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za finance sta na podlagi projekta, sofinanciranega z EU sredstvi, nedavno vzpostavila informacijski sistem za elektronsko dražbo, ki podpira tako elektronsko oddajo ponudb kakor tudi elektronsko izvedbo dražbe. Ta sistem omogoča naročnikom enostavno in hitro nižanje vrednosti predloženih ponudb brez ponovnega postopka javnega naročanja. Ker njegova uporaba in izvedba elektronskih dražb še nista razširjeni, bo Vlada Republike Slovenije sprejela ukrepe za implementacijo elektronskih dražb v praksi. Pričakovati je, da bodo vsaj državni organi že v letu 2014 oddajali večje število naročil z uporabo elektronske dražbe.